EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 6. 2025
COM(2025) 314 final

SPRÁVA KOMISIE

EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A DVORU AUDÍTOROV

Výročná správa orgánu udeľujúcemu absolutórium o vnútorných auditoch vykonaných v roku 2024

{SWD(2025) 159 final}

Obsah

1.CIELE A ROZSAH SPRÁVY 2

2.ÚLOHA ÚTVARU PRE VNÚTORNÝ AUDIT: ZODPOVEDNOSŤ, NEZÁVISLOSŤ A OBJEKTÍVNOSŤ 2

3.PREHĽAD AUDÍTORSKEJ ČINNOSTI 3

3.1. Plnenie plánu auditu na rok 2024 3

3.2. Štatistické údaje o odporúčaniach Útvaru pre vnútorný audit 5

4.ZÁVERY VYCHÁDZAJÚCE Z AUDÍTORSKEJ ČINNOSTI VYKONANEJ V ROKU 2024 7

4.1. Celkové výsledky auditov výkonnosti 7

4.1.1. Finančné procesy 8

4.1.2. Operačné procesy 9

4.1.3. Podporné procesy 9

4.2. Obmedzené závery Útvaru pre vnútorný audit 10

4.3. Celkový záver k finančnému riadeniu Komisie 11

5.KONZULTÁCIE S VÝBOROM KOMISIE PRE FINANČNÉ NEZROVNALOSTI 11

1. Ciele a rozsah správy

Táto správa informuje Európsky parlament a Radu o **vnútorných auditoch vykonaných v roku 2024 Útvarom pre vnútorný audit Európskej komisie (IAS) v generálnych riaditeľstvách, útvaroch a vo výkonných agentúrach Komisie** ([1]). Je súčasťou postupu udelenia absolutória. Správa obsahuje: i) súhrn údajov o počte a type vykonaných vnútorných auditov; ii) zhrnutie vydaných hlavných odporúčaní a iii) opatrenia prijaté na základe týchto odporúčaní. V súlade s článkom 118 ods. 8 a článkom 253 nariadenia o rozpočtových pravidlách ([2]) Komisia zasiela túto správu Európskemu parlamentu a Rade. Táto správa vychádza zo správy vypracovanej v súlade s článkom 118 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách vnútorným audítorom Komisie vo vzťahu k audítorským správam a ďalším správam o zákazkách, ktoré Útvar pre vnútorný audit vypracoval v roku 2024 ([3]).

Okrem toho, ako sa vyžaduje v článku 118 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách, správa sa zameriava na celkový súlad so zásadami správneho finančného riadenia a výkonnosti tým, že poskytuje celkové výsledky týkajúce sa výkonnosti a celkový záver o finančnom riadení (oddiel 4) ([4]).

2. Úloha Útvaru pre vnútorný audit: zodpovednosť, nezávislosť a objektívnosť

Úlohou Útvaru pre vnútorný audit je posilňovať a chrániť organizačnú hodnotu poskytovaním uistenia, poradenstva, poznatkov a prognóz pre Komisiu, ktoré sú objektívne a založené na rizikách. Na tento účel Útvar pre vnútorný audit v rámci svojho plánu auditu:

- vykonáva nezávislé posúdenie účinnosti správy, riadenia rizík a postupov kontroly operácií činností a finančných transakcií („uisťovacie služby“) a
- poskytuje poradenstvo, poznatky a prognózy („služby nesúvisiace s uistením“).

Uisťovacie služby sa vykonávajú s cieľom potvrdiť alebo overiť, že:

a. riziká sa riadne a priebežne identifikujú, posudzujú a riadia;

b. významné finančné, riadiace a prevádzkové informácie sú presné, spoľahlivé a včasné;

c. sa dodržali politiky, postupy a platné zákony a iné právne predpisy Komisie;

d. ciele Komisie sa dosahujú účinne a efektívne a

e. v celej Komisii sa podporuje rozvoj a udržiavanie vysokokvalitných postupov kontroly.

([1]) Správa sa nevzťahuje na Európsky mierový nástroj, decentralizované európske agentúry, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť ani na iné autonómne subjekty, ktorých audit vykonal Útvar pre vnútorný audit a ktorým sú venované osobitné správy.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024, ktorým sa nahrádza nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046 (článok 247)

([3]) Do tejto správy sú zahrnuté audítorské správy dokončené od 1. februára 2024 do 31. januára 2025 s výnimkou auditu riadenia ľudských zdrojov na Generálnom riaditeľstve pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov, v súvislosti s ktorým bola 10. marca 2025 vydaná záverečná audítorská správa a výnimočne je zahrnutá do výročnej správy o vnútorných auditoch za rok 2024.

([4]) Zhrnutie uistenia, ktoré poskytol Útvar pre vnútorný audit, sa uverejňuje súbežne s touto správou vo výročnej správe o riadení a výkonnosti rozpočtu EÚ.

Nezávislosť práce Útvaru pre vnútorný audit je zakotvená v nariadení o rozpočtových pravidlách a jeho **poverovacej listine** ([5]), ktorú schválila Komisia. V tejto poverovacej listine sa stanovuje, že jeho vedenie a audítori si v záujme zabezpečenia objektívnosti svojich posudkov a zabránenia konfliktom záujmov musia zachovávať nezávislosť vo vzťahu k činnostiam a operáciám, ktoré skúmajú. Ak dôjde k skutočnému alebo zdanlivému narušeniu ich objektívnosti, podrobné informácie o tejto skutočnosti by sa mali zverejniť. Ak to vnútorný audítor považuje za potrebné, môže sa obrátiť priamo na predsedu Komisie a/alebo na kolégium komisárov.

Útvar pre vnútorný audit vykonáva svoju prácu v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, Medzinárodnými štandardmi pre profesionálne vykonávanie vnútorného auditu ([6]) a Etickým kódexom Inštitútu vnútorných audítorov.

Úlohou Výboru pre pokrok v oblasti auditu zriadeného podľa článku 123 nariadenia o rozpočtových pravidlách je zabezpečiť nezávislosť IAS, monitorovať kvalitu práce vnútorného auditu a zabezpečiť, aby útvary Komisie, jej výkonné agentúry a iné orgány zohľadňovali a dodržiavali odporúčania. Útvar pre vnútorný audit: i) predkladá správy o závažných otázkach vyplývajúcich z auditov útvaru a o možných zlepšeniach kontrolovaných procesov; ii) predkladá výročné celkový záver k stavu finančného riadenia v Komisii a iii) (aspoň raz ročne) podáva správu o svojich úlohách a ich plnení, ako sa uvádza v jeho ročnom pláne auditu. Predkladané správy sa zaoberajú závažnými rizikami, aspektmi kontroly, otázkami inštitucionálnej správy a riadenia a ďalšími otázkami.

Výbor pre pokrok v oblasti auditu pomáha kolégiu komisárov pri plnení jeho záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv, z nariadenia o rozpočtových pravidlách a iných zákonných nástrojov. Robí to: i) zabezpečovaním nezávislosti Útvaru pre vnútorný audit; ii) monitorovaním kvality práce pri vnútornom audite; iii) zabezpečovaním toho, aby útvary Komisie náležite zohľadňovali odporúčania vyplývajúce z vnútorného a vonkajšieho auditu a iv) zabezpečovaním toho, aby boli v nadväznosti na tieto odporúčania prijaté náležité následné opatrenia. Týmto spôsobom Výbor pre pokrok v oblasti auditu pomáha zlepšovať účinnosť a efektívnosť Komisie pri dosahovaní jej cieľov. Výbor zároveň uľahčuje vykonávanie dohľadu kolégia nad postupmi Komisie v oblasti správy, riadenia rizík a vnútornej kontroly ([7]).

Útvar pre vnútorný audit nevykonáva audit systémov kontroly finančných prostriedkov EÚ zavedených členskými štátmi. Tieto audity siahajú až po úroveň jednotlivých prijímateľov a vykonávajú ich vnútorní audítori členských štátov, vnútroštátne orgány auditu, iné generálne riaditeľstvá Komisie a Európsky dvor audítorov. Útvar pre vnútorný audit však vykonáva audit opatrení, ktoré prijala Komisia na účely dohľadu nad i) orgánmi v členských štátoch a ii) inými orgánmi, ktoré sú zodpovedné za rozdeľovanie finančných prostriedkov EÚ, a na účely ich auditu. V súlade s článkom 118 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách má Útvar pre vnútorný audit plný a neobmedzený prístup k všetkým informáciám potrebným na výkon svojich povinností, podľa potreby aj na mieste, a to aj v členských štátoch a krajinách mimo EÚ.

3. Prehľad audítorskej činnosti

3.1. Plnenie plánu auditu na rok 2024

Útvar pre vnútorný audit vykonával plán auditu na rok 2024 v kontexte rastúceho tlaku na zdroje na niektorých generálnych riaditeľstvách Komisie a širších výziev spojených s útočnou vojnou Ruska voči Ukrajine a inými vznikajúcimi geopolitickými krízami. K dátumu uzávierky 31. januára 2025 Útvar pre vnútorný audit **dokončil**

([5]) Oznámenie Komisii s názvom Poverovacia listina Útvaru Európskej komisie pre vnútorný audit, C(2022) 8450 final z 28. novembra 2022.

([6]) Globálne štandardy vnútorného auditu (GIAS) nadobudli účinnosť 9. januára 2025. GIAS nahrádzajú medzinárodný rámec odborných postupov Inštitútu vnútorných audítorov z roku 2017, ktorý sa uplatňoval v roku 2024.

(7) Podrobnejšie informácie sú uvedené v oznámení Komisii s názvom Poverovacia listina Výboru Európskej komisie pre pokrok v oblasti auditu, C(2020) 1165 final z 27. februára 2020.

([8]) celkovo **26 zákaziek** (audity, obmedzené preskúmania a iné) na generálnych riaditeľstvách a útvaroch Komisie ([9]) . To predstavuje 93 % mieru plnenia aktualizovaného plánu auditu na rok 2024. Okrem toho bola v marci 2025 dokončená jedna audítorská správa, ktorá je výnimočne zahrnutá do výročnej správy o vnútorných auditoch za rok 2024 ([10]).

V súlade so svojou poverovacou listinou a s medzinárodnými audítorskými štandardmi plánuje Útvar pre vnútorný audit svoju audítorskú činnosť na základe posúdenia rizika a analýzy kapacít. Cieľom je vypracovať plán auditu, ktorý zahŕňa oblasti s najvyšším rizikom, vďaka čomu sa maximalizuje jeho pridaná hodnota, a pomáha zabezpečiť čo najlepšie využitie zdrojov a efektívne a účinné vykonávanie plánu auditu. Útvar pre vnútorný audit pravidelne monitoruje plnenie plánu auditu a podľa potreby ho prispôsobuje.

Útvar pre vnútorný audit **uskutočnil následné kroky v prípade 56 predchádzajúcich zákaziek na audit** s cieľom preskúmať vykonávanie odporúčaní a vydal 75 ([11]) následných poznámok adresovaných príslušným generálnym riaditeľstvám a útvarom. V dôsledku toho sa uzavrelo 21 zákaziek ([12]). Útvar pre vnútorný audit konštatoval, že všetky odporúčania boli účinne vykonané, zatiaľ čo 35 záväzkov ostáva otvorených, pričom vykonávanie k dátumu uzávierky stále prebiehalo.

Celkový **počet zákaziek** dokončených do dátumu uzávierky 31. januára 2025 a ich **rozdelenie podľa typu** sú uvedené v grafoch ďalej v texte.

Zákazky podľa typu

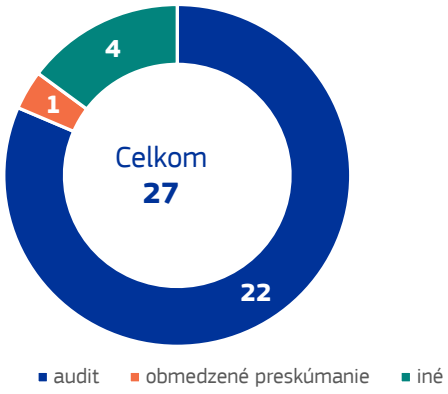

Zdroj: Európska komisia

(8) Audit zameraný na viaceré subjekty týkajúci sa stratégií boja proti podvodom v skupine vonkajšej činnosti sa považuje za dokončený, hoci v prípade jedného zo štyroch útvarov Komisie zahrnutých do rozsahu auditu (Generálne riaditeľstvo pre medzinárodné partnerstvá) nebola do dátumu uzávierky 31. januára 2025 vydaná záverečná audítorská správa. Očakáva sa, že táto správa bude zahrnutá do výročnej správy o vnútorných auditoch za rok 2025.

([9]) Prostredie auditu, ktorý Komisia realizuje prostredníctvom Útvaru pre vnútorný audit zahŕňa celkovo 50 organizačných subjektov (oddelení). V prípade niektorých z týchto subjektov bola v roku 2024 vydaná viac ako jedna záverečná správa o audite alebo preskúmaní. Podrobný prehľad subjektov, v prípade ktorých sa vydali záverečné správy o audite a o preskúmaní, je k dispozícii v pracovnom dokumente útvarov Komisie k tejto správe.

([10]) Audit riadenia ľudských zdrojov na Generálnom riaditeľstve pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov, v súvislosti s ktorým bol 19. decembra 2024 vydaný návrh správy a záverečná audítorská správa bola vydaná 10. marca 2025.

([11]) V prípade niektorých zákaziek na audit sa následné kontroly uskutočnili viackrát a niektoré následné poznámky sa vzťahovali na viaceré zákazky na audit.

([12]) Zoznam auditov ukončených po následných kontrolách sa uvádza v oddiele 2.2 pracovného dokumentu útvarov Komisie.

Útvar pre vnútorný audit v roku 2024 vypracoval **43 správ** (záverečných správ o audite a informačných poznámok). **Počet správ** je vyšší ako počet zákaziek, pretože Útvar pre vnútorný audit vypracúva v prípade niektorých zákaziek týkajúcich sa viacerých auditovaných subjektov ([13]) viacero správ pre jednotlivé subjekty kontrolované v rámci rozsahu auditu. V roku 2024 vykonal sedem auditov viacerých generálnych riaditeľstiev alebo viacerých subjektov (a vydal 21 záverečných správ súvisiacich s týmito auditmi).

3.2. Štatistické údaje o odporúčaniach Útvaru pre vnútorný audit

ODPORÚČANIA VYDANÉ V ROKU 2024 ([14])

Útvar pre vnútorný audit vydal **176 odporúčaní**, ktoré vychádzajú z jeho audítorskej činnosti v roku 2024. Ako sa uvádza ďalej v texte, 58 % odporúčaní boli klasifikované ako dôležité a 42 % ako veľmi dôležité, pričom kritické odporúčania sa nevyskytovali. V prípade všetkých (čiastočne) akceptovaných odporúčaní vypracovali kontrolované subjekty akčné plány.

Odporúčania podľa hodnotenia

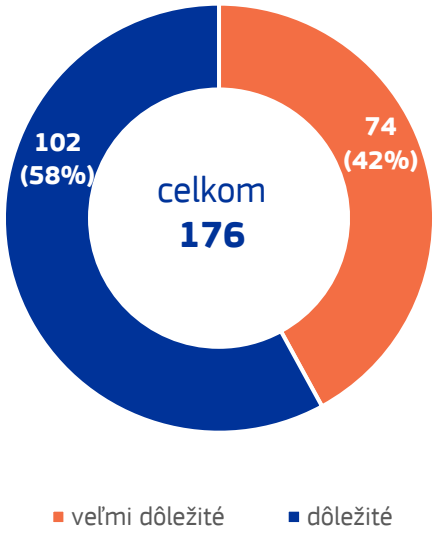

Zdroj: Európska komisia, Útvar pre vnútorný audit.

V roku 2024 kontrolované subjekty akceptovali **174 odporúčaní** a čiastočne prijali dve odporúčania. V prípade všetkých (čiastočne) akceptovaných odporúčaní vypracovali kontrolované subjekty akčné plány. Tieto akčné plány sa predložili Útvaru pre vnútorný audit, ktorý ich potom vyhodnotil ako uspokojivé alebo požiadal o ich revíziu.

([13]) Ide o audity, ktoré sa týkajú viacerých generálnych riaditeľstiev a/alebo útvarov Komisie (audity viacerých generálnych riaditeľstiev), alebo audity vykonávané v odboroch Komisie a v decentralizovaných agentúrach alebo iných autonómnych orgánoch (viacsubjektové audity).

([14]) Vrátane štyroch odporúčaní (jedno veľmi dôležité a tri dôležité) z auditu riadenia ľudských zdrojov na Generálnom riaditeľstve pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov, ktorý bol dokončený 10. marca 2025. Tento audit a jeho odporúčania však neboli zahrnuté do záverečnej súhrnnej správy za rok 2024 určenej Výboru pre pokrok v oblasti auditu.

ODPORÚČANIA VYDANÉ V ROKOCH 2020 AŽ 2024 ([15])

Útvar pre vnútorný audit vypracoval komplexný prehľad následných kontrol v súvislosti s odporúčaniami, ktoré boli oneskorené o viac ako šesť mesiacov. Tento prehľad bol určený Výboru pre pokrok v oblasti auditu.

Ako je znázornené ďalej, k dátumu uzávierky 31. januára 2025 kontrolované subjekty vyhodnotili 544 (65 %) z celkového počtu 831 (čiastočne) akceptovaných odporúčaní ([16]) vydaných Útvarom pre vnútorný audit v rokoch 2020 – 2024 ako vykonané ([17]). Z toho vyplýva, že celkovo 287 odporúčaní (35 %) je stále otvorených.

Počet prijatých odporúčaní vydaných v období rokov 2020 – 2024 podľa statusu
(na základe hodnotenia kontrolovaných subjektov)

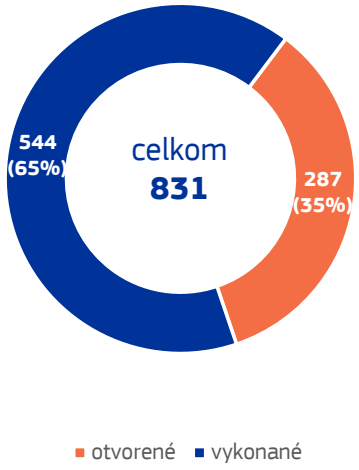

Počet otvorených odporúčaní podľa hodnotenia

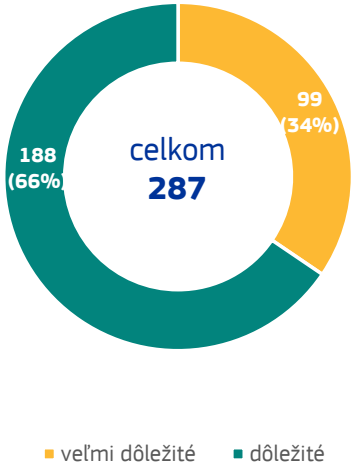

Zdroj: Európska komisia, Útvar pre vnútorný audit.

Z 287 odporúčaní, ktoré zostávali otvorené k dátumu uzávierky, ani jedno nebolo klasifikované ako kritické, 99 (34 %) sa klasifikovalo ako veľmi dôležité a 188 (66 %) sa klasifikovalo ako dôležité.

Z otvorených odporúčaní **bolo 71 oneskorených** (nevykonaných do pôvodne dohodnutého dátumu). Tieto oneskorené odporúčania predstavujú 8,5 % z (čiastočne) akceptovaných odporúčaní. Z oneskorených odporúčaní je značne oneskorených šesť veľmi dôležitých odporúčaní (t. j. otvorené viac ako šesť mesiacov po pôvodnom dátume vykonania). Je to viac ako tri odporúčania z predchádzajúceho roka, ale stále to potvrdzuje prísnu politiku následných opatrení Útvaru pre vnútorný audit pri posudzovaní vykonávania jeho odporúčaní. Tieto značne oneskorené veľmi dôležité odporúčania predstavujú 0,7 % z celkového počtu (čiastočne) akceptovaných odporúčaní v rokoch 2020 – 2024 (v porovnaní s 0,4 % v predchádzajúcom období vykazovania). Neexistujú žiadne značne oneskorené veľmi dôležité odporúčania, ktoré boli vydané pred rokom 2020.

([15]) S výnimkou štyroch odporúčaní vydaných po dátume uzávierky 31. januára 2025, ako sa vysvetľuje v predchádzajúcej poznámke pod čiarou.

([16]) Z 831 odporúčaní vydaných v rokoch 2020 až 2024 bolo 823 odporúčaní plne akceptovaných, štyri boli akceptované čiastočne a štyri boli odmietnuté.

([17]) V grafe je uvedená klasifikácia odporúčaní k dátumu uzávierky. Môže sa odlišovať od klasifikácie v pôvodnej audítorskej správe, pretože v následnom audite môže Výbor pre vnútorný audit vyhodnotiť, že vďaka opatreniam prijatým kontrolovaným subjektom sa čiastočne zmiernili pôvodne zistené riziká, a preto sa klasifikácia odporúčania môže znížiť.

Oneskorenie oneskorených odporúčaní podľa hodnotenia

(vydaných v rokoch 2020 – 2024)

Zdroj: Európska komisia, Útvar pre vnútorný audit.

Celkovo sa Útvar pre vnútorný audit domnieva, že vykonávanie jeho odporúčaní je uspokojivé a porovnateľné s predchádzajúcimi obdobiami vykazovania. Tento stav ukazuje, že útvary Komisie sú pri vykonávaní kritických a veľmi dôležitých odporúčaní dôsledné, a teda zmierňujú riziká, na ktoré poukázal Útvar pre vnútorný audit.

Časť 3 pracovného dokumentu útvarov Komisie k tejto správe obsahuje zhrnutie týchto veľmi dôležitých a značne oneskorených odporúčaní.

4. Závery vychádzajúce z audítorskej činnosti vykonanej v roku 2024

4.1. Celkové výsledky auditov výkonnosti

S cieľom podporiť kultúru Komisie založenú na výkonnosti a dôraz na pomer medzi kvalitou a cenou Útvar pre vnútorný audit dokončil 23 záväzkov zameraných na výkonnosť. V prípade približne 80 % týchto zákaziek Útvar pre vnútorný audit v kontrolovaných oblastiach alebo procesoch identifikoval vysoké zvyškové riziká a vydal veľmi dôležité odporúčania. Zaznamenali sa aj rôzne silné stránky a osvedčené postupy (podrobnejšie informácie sú uvedené v oddiele 1 pracovného dokumentu útvarov Komisie)

V súlade so svojou metodikou a osvedčenými postupmi Útvar pre vnútorný kontroluje výkonnosť nepriamym spôsobom. Posudzuje výkonnosť odborov Komisie pri vykonávaní politík, programov a opatrení so zreteľom na riziká, ktoré sa s nimi spájajú. Týmto prístupom chce zabezpečiť, aby mali generálne riaditeľstvá a útvary vytvorené spoľahlivé výkonnostné rámce, primerané nástroje na meranie výkonnosti a komplexné systémy monitorovania.

V oddieloch uvedených ďalej sa predkladajú závery Útvaru pre vnútorný audit k rôznym výkonnostným aspektom hodnoteným v roku 2024 ([18]).

4.1.1. Finančné procesy

Väčšina auditov Útvaru pre vnútorný audit spočívala v poskytnutí opätovného uistenia kolégiu, ako aj generálnym riaditeľstvám a útvarom o efektívnom a účinnom vykonávaní vnútorných kontrol, pokiaľ ide o finančné riadenie (pozri tiež celkový záver o finančnom riadení v oddiele 4.3).

Štyri audity neodhalili žiadne kritické ani veľmi dôležité nedostatky v systémoch kontroly, konkrétne: 1. audit stratégií boja proti podvodom v skupine vonkajšej činnosti; 2. audit fázy IV riadenia grantov programu Horizont 2020 vo Výkonnej agentúre Európskej rady pre výskum; 3. audit výkonnosti riadenia expertov na hodnotenie návrhov vo Výkonnej agentúre pre vzdelávanie a kultúru a 4. audit verejného obstarávania na Generálnom riaditeľstve pre tlmočenie.

Z ďalších deviatich auditov vyplynula **potreba zlepšení** a viedli k vydaniu viacerých veľmi dôležitých odporúčaní ([19]).

Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka dosiahlo pokrok vo svojej pripravenosti navrhnúť model budovania uistenia v rámci nových strategických plánov spoločnej poľnohospodárskej politiky. Stále však existuje niekoľko prvkov, ktoré je ešte potrebné vypracovať, aby sa zabezpečilo, že zavedený rámec kontroly bude dostatočne spoľahlivý na to, aby poskytol uistenie, že výdavky na spoločnú poľnohospodársku politiku v rámci nového modelu vykonávania sa vykonávajú v súlade s právnym rámcom spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie a Generálne riaditeľstvo pre námorné záležitosti a rybárstvo celkovo navrhli primerané postupy budovania uistenia pre fondy vykonávané v rámci zdieľaného riadenia s cieľom zmierniť kľúčové riziká a riešiť hlavné nové prvky zavedené právnymi predpismi na programové obdobie 2021 – 2027. Napriek tomu bude potrebné aktualizovať stratégiu jednotného auditu generálnych riaditeľstiev, keďže niektoré prvky neboli dostatočne jasné alebo neboli v tejto fáze programového obdobia dostatočne rozvinuté. Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku vykonáva aj Fond solidarity EÚ v rámci zdieľaného a nepriameho riadenia. Oddelenie zaviedlo postupy kontroly na riadenie fondu, je však potrebné ďalšie zlepšenie, pokiaľ ide o jeho koncepciu a účinné riadenie.

Generálne riaditeľstvo pre hospodárske a finančné záležitosti primerane navrhlo a efektívne a účinne vykonávalo postupy riadenia prípravnej fázy operácií finančnej pomoci Marco. Je však potrebné ďalšie zlepšenie pri navrhovaní a efektívnom a účinnom vykonávaní postupov riadenia rizík a kontroly, ako aj pri označovaní a ochrane citlivých neutajovaných skutočností.

V rámci **nepriameho riadenia** sa pri audite kontrol finančného riadenia civilných misií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, ktorý vykonáva Útvar pre nástroje zahraničnej politiky, zistilo, že hoci útvar navrhol a zaviedol rámec kontroly prispôsobený osobitostiam misií, je potrebné ďalšie zlepšenie, pokiaľ ide o jeho koncepciu, čo má vplyv na jeho účinné vykonávanie.

Hoci **Generálne riaditeľstvo pre medzinárodné partnerstvá** zaviedlo systém kontroly zahŕňajúci usmernenia, vzory, kontrolné zoznamy a odbornú prípravu na podporu vykonávania postupov udeľovania grantov a verejného obstarávania v rámci nepriameho riadenia s partnerskými krajinami a vykonávania súvisiacich kontrol *ex ante* delegáciami EÚ, ich navrhovanie je potrebné ďalej zlepšovať, aby sa zabezpečil súlad s pravidlami a ich účinné a efektívne vykonávanie.

([18]) Útvar pre vnútorný audit vykonal celkovo 23 zákaziek na audit so zameraním na výkonnosť (20 auditov výkonnosti a komplexných auditov) alebo zákaziek zahŕňajúcich niektoré aspekty výkonnosti (2 audity IT a 1 obmedzené preskúmanie v oblasti IT). Podrobnejšie informácie sa nachádzajú v pracovnom dokumente útvarov Komisie.

([19]) 19 z celkových 74 veľmi dôležitých odporúčaní vydaných v roku 2024 (26 %).

Hoci **Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu** vynaložilo obrovské investície na navrhnutie primeranej a inovatívnej stratégie kontroly programu Horizont Európa s cieľom zabezpečiť zákonné a riadne vykonávanie, ako aj správne finančné riadenie programu, je potrebné ďalšie zlepšenie kľúčových zložiek stratégie kontroly, aby sa v plnej miere dosiahol dlhodobý cieľ dosiahnuť v prípade programu Horizont Európa úroveň chybovosti pod hranicou významnosti 2 %.

Výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie je jednou z piatich výkonných agentúr vykonávajúcich program Horizont Európa. Hoci agentúra navrhla a zaviedla primerané kontroly procesov riadenia grantov programu Horizont Európa, je potrebné ďalšie zlepšenie v súvislosti s riadením konfliktov záujmov a hodnotiacich procesov, ktoré môžu narušiť účinnosť a efektívnosť vykonávania.

Napokon, pri **audite budovania uistenia** v prípade výdavkov v rámci priameho riadenia na Generálnom riaditeľstve pre námorné záležitosti a rybárstvo sa zistilo, že hoci oddelenie primerane navrhlo a vykonáva svoje procesy budovania uistenia, pokiaľ ide o výdavky v rámci priameho riadenia, je potrebné ďalej zlepšovať navrhovanie a finančné vykonávanie dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva.

4.1.2. Operačné procesy

Útvar pre vnútorný audit vykonal **tri audity zamerané na konkrétne programy alebo nástroje**. Audit **Programu pre jednotný trh** priniesol pozitívne výsledky a nezistil kritické ani veľmi dôležité nedostatky.

Výsledkom auditu **vykonávania a monitorovania systému EÚ na obchodovanie s emisiami** bolo desať veľmi dôležitých odporúčaní a výsledkom **auditu nového programu vyraďovania jadrových zariadení z prevádzky** a nakladania s odpadom v Spoločnom výskumnom centre boli štyri veľmi dôležité odporúčania. V rámci auditu systému EÚ na obchodovanie s emisiami postupy riadenia aukcií systému EÚ na obchodovanie s emisiami fungujú dobre, je však potrebné ďalej zlepšovať koncepciu a účinné vykonávanie ďalších procesov vykonávania a monitorovania systému EÚ na obchodovanie s emisiami Generálneho riaditeľstva pre oblasť klímy. V prípade programu vyraďovania jadrových zariadení z prevádzky a nakladania s odpadom je potrebné ďalej zlepšovať systémy správy, riadenia a kontroly s cieľom zabezpečiť udržateľné, efektívne a účinné vykonávanie programu vo všetkých jadrových areáloch Spoločného výskumného centra.

4.1.3. Podporné procesy

Riadenie ľudských zdrojov

Od Komisie sa požaduje, aby bola výkonnejšia bez toho, aby mohla zvýšiť celkový počet svojich zamestnancov, pretože má stabilné personálne obsadenie. V dôsledku toho v čoraz väčšom počte útvarov Komisie nedochádza k požadovanému zvýšeniu počtu zamestnancov, čo vedie k vysokému tlaku na zdroje, ktorý Komisia uviedla ako prierezové kritické riziko. V tejto súvislosti Útvar pre vnútorný audit vykonal tri audity s cieľom posúdiť rôzne aspekty riadenia ľudských zdrojov v Komisii.

Pri audite posudzovania potrieb ľudských zdrojov v Komisii na podnikovej úrovni sa dospelo k záveru, že existujúce procesy posudzovania potrieb ľudských zdrojov v legislatívnom a rozpočtovom kontexte dosiahli pokrok, ale vyžadujú si kľúčové zlepšenia. Boli identifikované dve kľúčové otázky: 1. podpora zo strany ústredných útvarov pri posudzovaní potrieb ľudských zdrojov na úrovni miestnych oddelení a 2. kontroly kvality potrieb ľudských zdrojov zo strany ústredných útvarov. Riešenie týchto otázok má zásadný význam pre zabezpečenie čo najlepšieho využitia obmedzených zdrojov Komisie a slúži jej kľúčovým prioritám a povinnostiam.

V rámci auditu viacerých subjektov týkajúceho sa prideľovania ľudských zdrojov v delegáciách EÚ sa dospelo k záveru, že postup Komisie pri prideľovaní ľudských zdrojov v delegáciách EÚ je v súlade s pravidlami, ale je potrebné zlepšiť jeho koncepciu a účinné a efektívne vykonávanie, aby sa dosiahol cieľ poskytnúť celkový prehľad o pracovnom zaťažení delegácií EÚ.

Na úrovni jednotlivých oddelení sa pri audite riadenia ľudských zdrojov na Generálnom riaditeľstve pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov dospelo k záveru, že hoci oddelenie zaviedlo primeraný

vnútorný systém na riadenie svojich ľudských zdrojov, je potrebné ďalšie zlepšenie, pokiaľ ide o návrh strategického rámca oddelenia v oblasti ľudských zdrojov, ktorý môže ovplyvniť jeho účinné a efektívne vykonávanie.

Riadenie IT

V rámci auditu viacerých generálnych riaditeľstiev týkajúceho sa riadenia rizík v oblasti bezpečnosti IT, ktorý sa vzťahuje na podnikovú, ako aj miestnu úroveň, sa zistilo, že hoci Komisia navrhla primeraný rámec a postupy riadenia rizík v oblasti bezpečnosti IT v súlade s rámcom Komisie pre bezpečnosť IT, je potrebné ďalej zlepšovať účinné a efektívne vykonávanie postupov v týchto oblastiach: 1. metodika riadenia rizík v oblasti bezpečnosti IT a súvisiace nástroje; 2. kritériá prijateľnosti rizika; 3. monitorovanie a podávanie správ o výsledkoch posúdenia rizika a 4. úplnosť a presnosť informácií o bezpečnosti IT. Oblasti, v ktorých je potrebné zlepšenie, boli identifikované tak na úrovni Komisie, ako aj na decentralizovanej úrovni.

Obmedzené preskúmanie systému SUMMA ([20]) v rámci prípravy na jeho spustenie sa zameralo na kontroly zavedené Generálnym riaditeľstvom pre rozpočet s cieľom zmierniť hlavné riziká týkajúce sa prechodu centrálneho účtovného, rozpočtového a pokladničného systému Komisie. V čase obmedzeného preskúmania zostali veľmi dôležité oblasti, v ktorých je potrebné ďalšie zlepšenie. Okrem toho boli identifikované ďalšie oblasti na zlepšenie, ktoré môžu mať vplyv na následné efektívne a účinné využívanie systému v praxi.

Iné podporné procesy

Pri audite rámca financovania IT sa dospelo k záveru, že Generálne riaditeľstvo pre digitálne služby vynaložilo úsilie na navrhnutie a zavedenie primeraného rámca kontroly na riadenie základných IT služieb a procesov spätného vyberania nákladov. Napriek skutočnosti, že súčasný rámec financovania IT priniesol určité pozitívne prvky, je potrebné ďalej zlepšovať jeho návrh, pokiaľ ide o koncepciu základných IT služieb a primeranosť súčasného rámca financovania IT na poskytovanie udržateľných služieb IT v budúcnosti.

Audit Útvaru pre vnútorný audit týkajúci sa ochrany osobných údajov v Úrade pre správu a úhradu individuálnych nárokov dospel k záveru, že systém kontroly, ktorý úrad zaviedol pre kľúčové obchodné procesy, v ktorých sa spracúvajú osobné údaje, nie je primerane navrhnutý a účinne zavedený na zabezpečenie súladu s príslušným právnym základom. Hoci Útvar pre vnútorný audit berie na vedomie dôležité kroky, ktoré úrad prijal v roku 2024 (po skončení audítorskej práce v teréne) s cieľom riešiť kľúčové nedostatky, stále je potrebné dosiahnuť významný pokrok, pokiaľ ide o 1. zodpovednosť, úlohy a povinnosti; 2. dojednania v prípade spoločného spracúvania, medzinárodných prenosov osobných údajov a dohôd o úrovni poskytovaných služieb, 3. dodržiavanie zásad ochrany údajov a 4. kontroly IT s cieľom zabezpečiť integritu, dôvernosť a dostupnosť osobných údajov.

4.2. Obmedzené závery Útvaru pre vnútorný audit

Vo februári 2025 Útvar pre vnútorný audit vydal obmedzené závery o stave vnútornej kontroly pre všetky generálne riaditeľstvá a útvary Komisie ([21]). Tieto obmedzené závery prispeli k výročným správam o činnosti príslušných generálnych riaditeľstiev a útvarov za rok 2024. Vychádzali z auditov vykonaných za posledných päť rokov a týkali sa všetkých vydaných otvorených odporúčaní. Záver Útvaru pre vnútorný audit o stave vnútornej kontroly sa obmedzuje na systémy riadenia a kontroly, ktoré boli predmetom auditu. Nevzťahuje sa na systémy, ktoré v posledných piatich rokoch neboli kontrolované Útvarom pre vnútorný audit.

([20]) Nástroj na akruálne a rozpočtové účtovníctvo.

([21]) V prípade poradnej služby Inšpirácia, diskusia, efektívnosť a aktivizácia sa v období 2020 – 2024 nevykonali žiadne audity, keďže neboli identifikované žiadne vysoké riziká, a preto nebol poskytnutý žiadny obmedzený záver.

4.3. Celkový záver k finančnému riadeniu Komisie

Ako sa vyžaduje v jeho poverovacej listine, Útvar pre vnútorný audit vydáva výročný celkový záver k finančnému riadeniu Komisie. Tento záver vychádza z auditov v oblasti finančného riadenia v Komisii vykonaných Útvarom pre vnútorný audit v období predchádzajúcich troch rokov (2022 až 2024). Zohľadňujú sa v ňom aj informácie z iných zdrojov, konkrétne zo správ Európskeho dvora audítorov. Celkový záver sa vydáva súbežne s touto správou a týka sa toho istého roku.

Na základe týchto audítorských informácií sa vnútorný audítor domnieva, že Komisia v roku 2024 zaviedla postupy správy, riadenia rizík a vnútornej kontroly, ktoré sú ako celok dostatočné na to, aby poskytli primerané uistenie, pokiaľ ide o dosiahnutie jej finančných cieľov, s výnimkou tých oblastí finančného riadenia, ku ktorým povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním vyjadrili výhrady vo svojom vyhlásení o vierohodnosti.

Útvar pre vnútorný audit neuviedol ďalšie výhrady k celkovému záveru na rok 2024, no upozornil Komisiu na potrebu reagovať na vysoké prierezové riziká pre inštitúciu a rozpočet EÚ tým, že využije poznatky získané pri riadení svojich finančných zdrojov v náročných podmienkach.

Súvisí to najmä so zložitosťou (inovačných) mechanizmov financovania a súvisiacimi výzvami pri ich vykonávaní. Komisia, ktorá je v konečnom dôsledku zodpovedná za zabezpečenie zákonnosti a správnosti výdavkov a správneho finančného riadenia, bude preto musieť pokračovať v prijímaní opatrení na zmiernenie nových zistených vysokých rizík.

Keďže Komisia začína ambicióznu reorganizáciu rozpočtu EÚ zameranú na jeho zjednodušenie, väčšie zacielenie a zvýšenie jeho vplyvu, **tradičný rámec riadenia, kontroly a uistenia sa musí prispôsobiť** tak, aby zostal relevantný pre inovatívne, komplexné financovanie a nové modely vykonávania vrátane prístupov založených na výkonnosti.

Aby bol rámec uistenia a kontroly v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci účinný, musí byť **úmerný** súvisiacim rizikám. Úroveň a intenzita kontrol by sa mala prispôsobiť modelu vykonávania budúceho nástroja (budúcich nástrojov), aby sa zabránilo duplicite kontrol a auditov a znížilo sa administratívne zaťaženie.

Stratégia uistenia a kontroly by mala byť **integrovaná už od začiatku** a mala by sa vypracovať súbežne s navrhovaním politík a plánovaním vykonávania, čím sa zabezpečí účinné a efektívne vykonávanie programov, ako aj podpora širších cieľov finančného riadenia a správy.

Je nevyhnutné **zachovať primeranú úroveň kontrol** počas celého životného cyklu programu, najmä ak neskoré čerpanie finančných prostriedkov vytvára tlak. S cieľom zabezpečiť nepretržité a spoľahlivé vykonávanie nových stratégií kontroly a zabezpečenia by sa mali vymedziť potrebné ľudské zdroje a mali by sa prideľovať od začiatku až do ukončenia, a to tak z hľadiska kapacity, ako aj zručností.

5. Konzultácie s výborom Komisie pre finančné nezrovnalosti

Pri predkladaní stanoviska uvedeného v článku 93 nariadenia o rozpočtových pravidlách výbor zriadený podľa článku 145 nariadenia o rozpočtových pravidlách neuviedol v roku 2024 žiadne systémové problémy.